

**Til
Folketingets kirkeudvalg**

Hundested 17. november 2011

Som tidligere formand og nuværende medlem af et menighedsråd er der en sag, jeg meget gerne vil have Kirkeudvalget til at vurdere ud fra den betragtning, at det er Kirkeudvalget, der opsummerer og samler såvel høringsvar som bemærkninger i forbindelse med den gældende lovgivning indenfor ressortområdet.

For et par år siden besluttede provst og biskop, at vores menighedsråd skulle sættes under administration. Samtidig blev det besluttet, at provsten skulle sidde med ved bordet ved menighedsrådsmøderne og der skulle kunne ikke alene kunne agere, som de øvrige valgte menighedsrådsmedlemmer, men også der – med ved bordet - skulle kunne blande sig i rådets dispositioner og beslutninger og i givet fald skulle kunne overtrumfe dem.

Trods adskillige forsøg, er det stadig ikke lykkedes os at få hverken provst eller biskop til at oplyse hjemmelsgrundlaget for denne disposition.

Det, der har bekymret mig mest, er den tilsidesættelse af den danske demokratiske tradition, hvor der ikke administrativt kan indsættes en person til at være lige med eller endda overtrumfe et folkevalgt råd, når selve valget er sket på et af Folketinget fastsat regelsæt – i dette tilfælde Menighedsrådsvalgloven.

Efter at have drøftet forholdet med flere forskellige inden for den kirkelige verden samt diverse jurister, forhørt mig i Indenrigsministeriet om den måde, hvorpå en kommune kan sættes under administration på, er jeg blevet gjort opmærksom på **Kirkeret** af Preben Espersen, der tilsyneladende blandt kirkejuristerne betragtes som grundbogen.

I 2. reviderede udgave fra 1999 skriver Espersen bl.a. på side 131:

”Af selve det forhold, at det enkelt menighedsråd efter lovgivningen i princippet hviler på et demokratisk, lokalt valg, følger imidlertid en vis autonomi.

De enkelte medlemmer af et menighedsråd står således ikke i noget almindeligt underordningsforhold til nogen højere myndig. De kan pådrage sig strafansvar og erstatningsansvar for ulovligheder og forsømmelser i forbindelse med hvervet, men der kan ikke pålægges dem noget administrativt disciplinært ansvar.

Heller ikke menighedsrådet som helhed står i et almindeligt underordningsforhold til nogen anden myndighed. Der findes heller ikke nogen overordnet myndighed, som har almindelig adgang til at lave et menighedsråds beslutninger om eller til at handle i dets sted.”

Om provstiudvalget hedder det på side 127:

”Provstiudvalgets opgaver og kompetence fremgår af en række bestemmelser spredt i den kirkelige lovgivning. Provstiudvalgene har således beføjelser i forbindelse med menighedsrådenes budgetter og regnskaber. Provstiudvalgets godkendelse skal endvidere indhentes til en række dispositioner

vedrørende kirkegårde. Endelig skal provstiudvalgets erklæring i en række tilfælde indhentes, før afgørelse træffes af anden myndighed. Lovgivningens bestemmelser om provstiudvalgets tilsynsbeføjelser må anses for udtømmende. Det består således ikke noget almindeligt overordnelses- og underordnelsesforhold mellem provstiudvalg og menighedsråd.”

På denne baggrund ønsker jeg, at Kirkeudvalget grundigt overvejer, hvorvidt det gældende regelsæt er uddybende nok, om begrebet ”sætte under administration” skal have en tydeligere beskrivelse i regelgrundlaget og hvilke sanktionsmuligheder, der skal være for tilsynsmyndigheder (provsti og stiftsøvrighed), der ikke holder sig inden for det givne regelsæt.

Det fører for vidt i denne henvendelse at komme ind på en række forhold, vi i vort menighedsråd har oplevet gennem de seneste år. Det ligger i en række klagesager, der dels er sendt til Kirkeministeriet dels er under udarbejdelse. Men kirkeudvalget skal erindres om, at man nok i højere grad – hvordan det så kan effektueres – bør bede ministeren drage omsorg for en bred oplysningskampagne om, at såvel provster som provstiudvalg (og også menighedsråd) er underlagt såvel Offentlighedsloven som Forvaltningsloven.

Hvis Udvalget finder det ønskeligt, kommer jeg meget gerne til et møde i udvalget, for der mundtligt at fremføre mit ærinde.

Venlig hilsen

Kurt Bach Christensen
Frederiksværkvej 115
3390 Hundested
Tlf. 2579 4080